

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.1.2011
COM(2010) 809 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Αξιολόγηση της δράσης την οποία ανέλαβε

η Μάλτα

**σε εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 2010 προκειμένου να
τερματιστεί η κατάσταση υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος**

SEC(2010) 1630 τελικό

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝ ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Ο αντίκτυπος της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας και ορισμένες αυξήσεις δαπανών διακριτικής ευχέρειας το 2008 οδήγησαν σε διεύρυνση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης στη Μάλτα, από 2,3% του ΑΕΠ το 2007 σε 4,8% του ΑΕΠ το 2008 και σε 3,8% το 2009. Με τα δεδομένα αυτά, το Συμβούλιο αποφάσισε, στις 7 Ιουλίου 2009, ότι στη χώρα αυτή υφίστατο υπερβολικό έλλειμμα και απηύθυνε συστάσεις προς τη Μάλτα σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 7 της συνθήκης για την ίδρυση της ΕΚ, με σκοπό τον τερματισμό της κατάστασης αυτής έως το 2010¹. Στις συστάσεις του, το Συμβούλιο έθεσε προθεσμία για την ανάληψη αποτελεσματικής δράσης έως τις 7 Ιανουαρίου 2010.

Στις 16 Φεβρουαρίου 2010, το Συμβούλιο συνεπέρανε ότι είχε αναληφθεί αποτελεσματική δράση σε συμμόρφωση με τις ανωτέρω συστάσεις, πλην όμως θεωρήθηκε επίσης ότι στη Μάλτα σημειώθηκαν απρόβλεπτα δυσμενή οικονομικά γεγονότα με σοβαρές επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο συνέστησε, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, να παραταθεί κατά ένα έτος, έως το 2011, η προθεσμία που έχει τεθεί στις αρχές της Μάλτας για τον τερματισμό της κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος.

Ειδικότερα, το Συμβούλιο συνέστησε στις αρχές της Μάλτας: α) να επιτύχουν τον στόχο που έχει τεθεί στον προϋπολογισμό για το έλλειμμα του 2010, εν ανάγκη με τη θέσπιση πρόσθετων μέτρων εξυγίανσης, και να διασφαλίσουν το 2011 δημοσιονομική προσαρμογή $\frac{3}{4}$ ε.μ. του ΑΕΠ. Τούτο πρέπει επίσης να συμβάλει στην επαναφορά του δείκτη ακαθάριστου χρέους γενικής κυβέρνησης σε πορεία μείωσης που θα προσεγγίζει την τιμή αναφοράς του 60% του ΑΕΠ με ικανοποιητικό ρυθμό, αποκαθιστώντας επαρκές επίπεδο πρωτογενούς πλεονάσματος· και β) να προσδιορίσουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την επίτευξη της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2011, εφόσον το επιτρέψει η οικονομική συγκυρία, και να επιταχύνουν τη μείωση του ελλείμματος εάν οι οικονομικές ή οι δημοσιονομικές συνθήκες αποδειχθούν ευνοϊκότερες των αναμενομένων. Παράλληλα, ζητήθηκε από τις αρχές της Μάλτας να αξιοποιήσουν κάθε δυνατότητα πέραν της δημοσιονομικής προσαρμογής, περιλαμβανομένης της βελτίωσης των οικονομικών συνθηκών, για να επιταχύνουν τον ρυθμό μείωσης του δείκτη ακαθάριστου χρέους και την επάνοδό του στην τιμή αναφοράς του 60% του ΑΕΠ. Για να περιοριστούν οι κίνδυνοι της προσαρμογής, συνιστάται προς τις αρχές της Μάλτας να ενισχύσουν τον δεσμευτικό χαρακτήρα του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού της πλαισίου και να βελτιώσουν την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Το Συμβούλιο όρισε στην κυβέρνηση της Μάλτας προθεσμία έως τις 16 Αυγούστου 2010 για την ανάληψη αποτελεσματικής δράσης με σκοπό την επίτευξη του στόχου για το έλλειμμα του 2010 και τον προσδιορισμό των μέτρων που θα είναι απαραίτητα για την πρόοδο όσον αφορά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος.

Τέλος, το Συμβούλιο κάλεσε επίσης τις αρχές της Μάλτας να θεσπίσουν μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της ποιότητας των δημοσίων οικονομικών, συγκεκριμένα με την ενίσχυση της αποδοτικότητας των δημοσίων δαπανών ιδιαίτερα στους τομείς της υγείας και της παιδείας.

¹ Όλα τα έγγραφα τα σχετικά με τη ΔΥΕ έναντι της Μάλτας διατίθενται στον ακόλουθο δικτυακό τόπο: http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/deficit/countries/malta_en.htm

Η Επιτροπή διενεργεί την αξιολόγηση της δράσης που έχει αναληφθεί μετά την θέσπιση από την κυβέρνηση του προϋπολογισμού του 2011 στις 25 Οκτωβρίου, και με βάση τις φθινοπωρινές προγνώσεις 2010 των υπηρεσιών της Επιτροπής, οι οποίες ενσωματώνουν τα σχετικά δημοσιονομικά μέτρα.

2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΦΘΕΙΣΑΣ ΔΡΑΣΗΣ

Μετά το επίπεδο του 3,8% του ΑΕΠ το 2009, οι αρχές προβλέπουν ελαφρά αύξηση σε 3,9% του ΑΕΠ το 2010, σύμφωνα με τον στόχο που καθορίστηκε στον προϋπολογισμό του 2010, στον οποίο βασίζεται η σύσταση του Συμβουλίου. Η πρόβλεψη αυτή στηρίζεται στην παραδοχή μεγαλύτερης αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ σε σχέση με τις φθινοπωρινές προγνώσεις 2009 των υπηρεσιών της Επιτροπής, στις οποίες βασίστηκαν οι συστάσεις του Συμβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 2010. Επιπλέον περιλαμβάνει έκτακτα στοιχεία εσόδων για τη μείωση του ελλείμματος που προκύπτουν από φορολογική αμνηστία (0,2% του ΑΕΠ) και από την πώληση εξοπλισμού των ναυπηγείων, ανερχόμενα σε 0,3% του ΑΕΠ, ενώ παράλληλα ενσωματώνει υπερβάσεις τρεχουσών πρωτογενών δαπανών και υστέρηση των φορολογικών εσόδων σε σύγκριση με τις προσδοκίες στον προϋπολογισμό του 2010. Στις φθινοπωρινές προγνώσεις του 2010 των υπηρεσιών της Επιτροπής προβλέπεται υψηλότερος δείκτης για το έλλειμμα, 4,2% του ΑΕΠ, κυρίως λόγω της μεγαλύτερης αναμενόμενης υστέρησης στις φορολογικές εισπράξεις από εκείνη την οποία είχαν υπολογίσει οι αρχές. Οι φθινοπωρινές προγνώσεις του 2010 καταδεικνύουν επιδείνωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου κατά περίπου 1% του ΑΕΠ το 2010.

Η Επιτροπή επισημαίνει κάποια απόκλιση από τη σύσταση του Συμβουλίου αναφορικά με την επίτευξη του στόχου του 3,9% του ΑΕΠ για το έλλειμμα του 2010, όπως είχε καθοριστεί στον προϋπολογισμό του 2010. Επιπλέον, μολονότι οι οικονομικές συνθήκες αποδεικνύονται ευνοϊκότερες των αναμενομένων κατά τον χρόνο έκδοσης των συστάσεων του Συμβουλίου, δεν σημειώθηκε επιτάχυνση στη μείωση του ελλείμματος.

Για το 2011, οι αρχές στοχεύουν σε δείκτη ελλείμματος προς ΑΕΠ 2,8%, τον οποίον σκοπεύουν να επιτύχουν με επιτάχυνση της είσπραξης φόρων ως αποτέλεσμα της παρατηρούμενης οικονομικής ανάκαμψης, καθώς και με μέτρα για την αύξηση των εσόδων, με τη σχεδιαζόμενη σταδιακή απόσυρση των περισσότερων από τα μέτρα τόνωσης που θεσπίστηκαν το 2010 και με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των πραγματοποιούμενων δαπανών. Ωστόσο, οι προϋπολογισθείσες εξοικονομήσεις δαπανών αναμένεται να εξουδετερωθούν εν μέρει από μέτρα που οδηγούν σε αύξηση των δαπανών. Στις φθινοπωρινές προγνώσεις 2010 των υπηρεσιών της Επιτροπής προβλέπεται για το 2011 ελαφρά μεγαλύτερο έλλειμμα, της τάξης του 3% του ΑΕΠ, κυρίως λόγω του υψηλότερου του αναμενόμενου ελλείμματος για το 2010. Η πρόγνωση για ετήσια μείωση του ελλείμματος κατά 1,2 ε.μ. του ΑΕΠ το 2011 βασίζεται στην παραδοχή αυστηρής εκτέλεσης του προϋπολογισμού του 2011, συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης αποτελεσματικότητας η οποία αναμένεται να κάμψει την αύξηση των τρεχουσών πρωτογενών δαπανών. Οι προγνώσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής καταδεικνύουν βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου κατά 1¼% του ΑΕΠ το 2011.

Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η Μάλτα έχει διασφαλίσει δημοσιονομική προσαρμογή ¾ ε.μ. του ΑΕΠ και έχει αναλάβει αποτελεσματική δράση προκειμένου να τερματιστεί η παρούσα κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος έως το 2011.

Οι αρχές της Μάλτας προβλέπουν ότι το χρέος της γενικής κυβέρνησης θα αυξηθεί από 68,6% του ΑΕΠ το 2009 σε 69% του ΑΕΠ το 2010, κυρίως λόγω προσαρμογής αποθεμάτων-ροών που αυξάνει το χρέος, που σχετίζεται εν μέρει με την χρηματοδοτική στήριξη προς την Ελλάδα. Για το 2011, οι αρχές προβλέπουν ελαφρά κάμψη του δείκτη του χρέους σε 68,7%, χάρη στην επίτευξη μικρού πρωτογενούς πλεονάσματος και την δυναμική αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ η οποία αντισταθμίζει την αναμενόμενη, αυξητική του χρέους, προσαρμογή αποθεμάτων-ροών που σχετίζεται κυρίως με την χρηματοδοτική στήριξη προς την Ελλάδα. Στις φθινοπωρινές προγνώσεις του 2010, οι υπηρεσίες της Επιτροπής εκτιμούν ότι ο δείκτης του ακαθάριστου χρέους προς το ΑΕΠ της Μάλτας θα αυξηθεί σε 70,8% έως το 2011, επίσης λόγω της ενσωμάτωσης των χρηματοδοτικών αναγκών που απορρέουν από το δάνειο διάσωσης προς την Air Malta το οποίο εγκρίθηκε μετά την παρουσίαση του προϋπολογισμού του 2011.

Λαμβανομένων υπόψη των προβλέψεων των υπηρεσιών της Επιτροπής, η Μάλτα δεν αναμένεται να επαναφέρει τον δείκτη του ακαθάριστου χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ σε πτωτική τροχιά εντός του χρονικού ορίζοντα των προγνώσεων.

Τέλος, δεν έχει αναφερθεί πρόοδος στο πεδίο της δημοσιονομικής διακυβέρνησης, ενώ έχουν αναληφθεί ορισμένες πρωτοβουλίες για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δαπανών και συζητούνται σχέδια για περαιτέρω μεταρρυθμίσεις του συνταξιοδοτικού συστήματος.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία φαίνεται ότι η Μάλτα έχει λάβει μέτρα τα οποία συνιστούν επαρκή πρόοδο προς την κατεύθυνση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος εντός της προθεσμίας που έθεσε το Συμβούλιο. Ειδικότερα, η Μάλτα έχει λάβει μέτρα για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος έως το 2011, εξασφαλίζοντας παράλληλα επαρκή δημοσιονομική προσαρμογή το 2011, σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου.

Ωστόσο, ο στόχος του 3,9% του ΑΕΠ για το έλλειμμα του 2010 που τέθηκε στον προϋπολογισμό του 2010 είναι απίθανο να επιτευχθεί, παρά τις ευνοϊκότερες οικονομικές προοπτικές της Μάλτας σε σχέση με τις προβλεπόμενες στις συστάσεις του Συμβουλίου. Οι κίνδυνοι για την μη επίτευξη του στόχου για το έλλειμμα το 2011 συνδέονται κυρίως με την αποπληρωμή του δανείου διάσωσης προς την Air Malta και με το επικείμενο σχέδιο αναδιάρθρωσης. Οι μισθολογικές δαπάνες του δημόσιου τομέα μπορεί επίσης να επηρεαστούν από μια νέα συλλογική σύμβαση που πρόκειται να ισχύσει τον Ιανουάριο του 2011, για την οποία δεν υπάρχουν ακόμα διαθέσιμα λεπτομερή στοιχεία. Δεδομένων των κινδύνων αυτών, οι αρχές της Μάλτας πρέπει να παρακολουθούν εκ του σύνεγγυς τις δημοσιονομικές εξελίξεις και να είναι έτοιμες να λάβουν διορθωτικά μέτρα σε περίπτωση επέλευσης των εν λόγω κινδύνων.

Επιπλέον, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η Μάλτα χρειάζεται να είναι αποτελεσματικότερη όσον αφορά την ενίσχυση του δεσμευτικού χαρακτήρα του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού της πλαισίου και να θεσπίσει μέτρα για την αντιμετώπιση της μακροπρόθεσμης διατηρησιμότητας των δημοσίων οικονομικών της, σύμφωνα με τις συστάσεις και παροτρύνσεις του Συμβουλίου.

Βάσει της προηγηθείσας αξιολόγησης, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν χρειάζονται επί του παρόντος περαιτέρω μέτρα στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος της

Μάλτας. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά την εξέλιξη των δημοσίων οικονομικών της Μάλτας σύμφωνα με τη Συνθήκη και το ΣΣΑ.

Πίνακας: Σύγκριση βασικών μακροοικονομικών δημοσιονομικών προβλέψεων

		2008	2009	2010	2011	2012
Πραγματικό ΑΕΠ (% μεταβολή)	COM	2,6	-2,1	3,1	2,0	2,2
	MT	2,6	-2,1	3,4	3,0	2,9
	ΠΣΤ	2,1	-2,0	1,1	2,3	2,9
Κενό παραγωγής (% του δυνητικού ΑΕΠ)	COM	0,6	-2,6	-0,8	-0,2	0,5
	MT	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.
	ΠΣΤ	1,2	-1,5	-1,6	-0,4	1,4
Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	COM	-4,8	-3,8	-4,2	-3,0	-3,3
	MT	-4,8	-3,8	-3,9	-2,8	-2,1
	ΠΣΤ	-4,7	-3,8	-3,9	-2,9	-2,8
Πρωτογενές ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	COM	-1,5	-0,6	-1,1	0,2	-0,2
	MT	-1,5	-0,6	-0,8	0,3	0,9
	ΠΣΤ	-1,4	-0,5	-0,6	0,3	0,4
Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	COM	-5,0	-2,9	-3,9	-2,9	-3,5
	MT	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.
	ΠΣΤ	-5,1	-3,2	-3,4	-2,8	-3,3
Διαρθρωτικό ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	COM	-5,3	-3,5	-4,5	-3,3	-3,5
	MT	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.	μ.δ.
	ΠΣΤ	-5,4	-3,3	-3,6	-2,9	-3,3
Ακαθάριστο δημόσιο χρέος (% του ΑΕΠ)	COM	63,1	68,6	70,4	70,8	70,9
	MT	63,1	68,8	69,1	68,8	67,8
	ΠΣΤ	63,6	66,8	68,6	68,0	67,3

Πηγή: COM – Φθινοπωρινές προγνώσεις 2010 των υπηρεσιών της Επιτροπής· MT – Προϋπολογισμός Μάλτας για το 2011· ΠΣΤ – Πρόγραμμα Σταθερότητας Φεβρουαρίου 2010.